

Cyfenw Surname
Enw(au) cyntaf First name(s)

Rhif y Ganolfan Centre Number

Rhif yr Ymgeisydd Candidate Number
0

TGAU

3020U40-1

Z22-3020U40-1

**DYDD IAU, 9 MEHEFIN 2022 – BORE
THURSDAY, 9 JUNE 2022 – MORNING**

**CYMRAEG AIL IAITH – Uned 4
WELSH SECOND LANGUAGE – Unit 4**

DISGRIFIADOL, CREADIGOL A DYCHMYGUS

1 awr 30 munud
1 hour 30 minutes

Adran	Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
A	1.	10	
	2.	10	
	3.	12	
	4.	15	
B	5.	11	
	6.	10	
	7.	7	
C	8.	25	
Cyfanswm			

**CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS**

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.
Use black ink or black ball-point pen.
Do not use gel pen or correction fluid.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.
Write your name, centre number and candidate number in the spaces at the top of this page.

Atebwch **bob** cwestiwn yn **Gymraeg** yn y lleoedd gwag priodol.
Answer **all** questions **in Welsh** in the spaces provided.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y tudalennau ychwanegol yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y tudalennau ychwanegol.
If you run out of space, use the additional page(s) at the back of the booklet. Question numbers must be given for all work written on the additional page(s).

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron nac unrhyw adnoddau eraill.
The use of dictionaries or any other resources is forbidden.

**GWYBODAETH
INFORMATION**

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Mae'r marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn y cwestiynau yn cael eu nodi fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.

Marks awarded for accuracy of expression within the questions are indicated as follows: [✓ = 2] etc.

JUN223020U40101

Adran A

Mae Ysgol Gwalia yn annog ei disgyblion i wneud mwy o weithgareddau allgyrsiol ac i ymuno â mwy o glybiau.

Ysgol Gwalia is encouraging its students to do more extracurricular activities and to join more clubs.

A1. Darllenwch yr hysbyseb ar dudalennau 2 a 3. Yna cwblhewch y tasgau.
Read the advert on pages 2 and 3. Then complete the tasks.

[10]

Clwb Urdd Ysgol Gwalia

Dewch i Glwb Urdd Ysgol Gwalia; mae'n llawer o hwyl!

Manylion:

Blwyddyn 7 - 9 dydd Llun o 3:00yp tan 4:00yp

Blwyddyn 10 - 11 dydd Mercher o 3:00yp tan 4:00yp

Pob cyfarfod yn y llyfrgell

Pris aelodaeth yn £8

(i) Tanlinellwch (*underline*) yr atebion cywir.

[3]

(a) Ble mae'r clwb yn cyfarfod?

yn y llyfrgell

yn y gampfa

yn yr ystafell gyffredin

(b) Faint mae aelodaeth yn ei gostio?

pum punt

saith bunt

wyth bunt

(c) Pryd mae'r clwb ymlaen i Flwyddyn 10?

cyn ysgol

amser cinio

ar ôl ysgol

Clwb Urdd Ysgol Gwalia

Mwy o fanylion:

Mae amserlen o weithgareddau ar wefan yr ysgol ac yn y dosbarthiadau Cymraeg. Mae amrywiaeth dda o weithgareddau fel gwneud gwaith celf, siarad gyda sêr fel Mr Phormula a George North, dawnsio, coginio a llawer mwy.

Dewch i'r clwb i wneud ffrindiau newydd ac i ymarfer a gwella eich sgiliau Cymraeg.

Am fwy o wybodaeth, siaradwch gyda eich athrawon Cymraeg.

- (ii) Mae'r hysbyseb uchod yn sôn am wahanol weithgareddau; dewiswch 3 llun addas. [3]
The above advert discusses different activities; choose 3 suitable pictures.

- (iii) Pa un sy'n gywir? Tanlinellwch (*underline*) un ateb. [2]

- Gallwch chi wneud ffrindiau newydd yn y clwb.
- Allwch chi ddim gwneud gwaith celf yn y clwb.
- Gallwch chi wneud gwaith cartref yn y clwb.

- Pa un sy'n gywir? Tanlinellwch (*underline*) un ateb. [2]

- Mae angen gwisgo bathodyn i ddod i'r clwb.
- Mae angen siarad Cymraeg yn y clwb.
- Mae angen hoffi chwaraeon.

A2. Rydych chi wedi ymaelodi â chlwb ffitrwydd. Ysgrifennwch neges at ffrind yn eu gwahodd nhw i'r clwb. Ysgrifennwch mewn brawddegau llawn.
You have joined a fitness club. Write a message to a friend inviting them to the club. Write in full sentences. [5 + ✓ = 5] = [10]

Rhaid i chi gynnwys:

You must include:

(i) diwrnod ac amser y clwb	<i>day and time of the club</i>	[1]
(ii) dweud ble mae'r clwb	<i>say where the club is</i>	[1]
(iii) dweud beth allech chi wneud	<i>say what you could do</i>	[1]
(iv) cwestiwn i wahodd eich ffrind	<i>a question to invite your friend</i>	[1]
(v) brawddeg i berswadio eich ffrind i ymaelodi	<i>a sentence to persuade your friend to join</i>	[1]

Ysgrifennwch eich neges yma:
Write your message here:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Arholwr
yn unig
Examiner
only

A large rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing.

3020U401
05

A3. Yn yr haf, aeth disgyblion o wahanol ysgolion ar drip i Batagonia gyda'r Urdd. Yn ystod y daith, gofynnwyd i'r disgyblion gadw dyddiadur.

In the summer, students from different schools went on a trip to Patagonia with Yr Urdd. During the trip the students were asked to keep a diary.

Darllenwch beth mae Bethany, Steffan ac Erin yn dweud am eu taith i Batagonia.
Read what Bethany, Steffan and Erin say about their trip to Patagonia.

[12]

Dydd Gwener 21 Hydref
Maes Awyr Heathrow

Bethany, 17 – Ysgol Maes Dafydd

Teithio ar yr awyren o Heathrow i Buenos Aires – cyffrous iawn! Rydw i wrth fy modd yn hedfan ar awyren.

Steffan, 16 – Ysgol Uwchradd Bodfari

O mam bach, roedd yr awyren yn ofnadwy. Rydw i'n casáu mynd ar awyren. Roedd dyn yn mynd i'r toiled bob munud!

Erin, 16 – Ysgol Bryn Coch

Rydw i'n casáu hedfan ond cysgais i yr holl ffordd felly doedd dim ots.

Dydd Mawrth 25 Hydref
Coleg Camwy

Bethany

Wedi mwynhau heddiw. Siarad Cymraeg a Sbaeneg efo pobl ifanc yng Ngholeg Camwy. Roedd hi'n ddiddorol iawn siarad Cymraeg efo pobl sy ddim yn byw yng Nghymru.

Steffan

Dydw i ddim yn gallu siarad llawer o Gymraeg na Sbaeneg felly roedd heddiw yn sialens. Dydy pobl ifanc Patagonia ddim yn siarad llawer o Saesneg!

Erin

Rydw i'n siarad Sbaeneg yn rhugl ac wedi mwynhau siarad gyda ffrindiau newydd. Aethon ni i Gapel Bethel am banded a chacen – blasus iawn!

Dydd Sadwrn 29 Hydref
Penwythnos awyr agored

Bethany

Dydw i ddim yn hoffi cerdded a cherddais i lawer penwythnos yma. Rydw i wedi blino a dydw i ddim eisiau cysgu mewn pabell heno!

Steffan

Mae'r wlad yma yn anhygoel. Mae'r golygfeydd yn arbennig achos mae'r mynyddoedd yn fawr iawn!

Erin

Hoffwn i aros ym Mhatagonia. Dydw i ddim eisiau mynd adref! Rydw i'n gallu siarad Cymraeg a Sbaeneg bob dydd yma!

Dydd Iau 3 Tachwedd
Diwrnod olaf ym Mhatagonia

Bethany

Wedi mwynhau ond hoffwn i fynd adref i weld fy nheulu. Bwyd blasus iawn yn yr asado!

Steffan

Mynd adref yfory ond hoffwn i aros am wythnos arall. Wedi mwynhau cerdded mynyddoedd, bwyta bwydydd gwahanol a chwrrd â ffrindiau newydd.

Erin

Na, dydw i ddim eisiau mynd adref! Mae Cymru yn hyfryd ond mae'n well gyda fi Batagonia. Mae hi'n boeth ym Mhatagonia. Mae'n gas gyda fi dywydd gwlyb ac mae hi'n bwrw glaw drwy'r amser adref!

(i) Ticiwch (✓) yr atebion cywir yn y grid.

[3]

	Bethany	Steffan	Erin
(a) Pwy sy'n hoffi hedfan?			
(b) Pwy oedd yn hapus ar ôl gwneud ffrindiau newydd?			
(c) Pwy oedd yn teimlo'n flinedig ar ôl y gweithgareddau?			

(ii) Ticiwch (✓) yr atebion cywir yn y grid.

[4]

	Cywir	Anghywir
(a) Bethany ydy'r person hynaf.		
(b) Mae Bethany, Steffan ac Erin yn siarad Cymraeg yn rhugl.		
(c) Mae pawb yn meddwl bod y bwyd yn ofnadwy.		
(ch) Mae'r mwyafrif eisiau mynd adref.		

(iii) Yn eich barn chi pwy fwynheuodd y daith i Batagonia fwyaf?

[1]

Ticiwch (✓) **un** enw.

Bethany	Steffan	Erin

Pam?

(Rhaid cael tystiolaeth o'r dyddiaduron ac ateb mewn brawddegau llawn.)

(You must get evidence from the diaries and write your answers in full sentences.)

(a) .....

..... [2]

(b) .....

..... [2]

A4. Mae eich cyngor sir yn holi y bobl leol i weld beth ydy eu barn ar ddwyieithrwydd.
Ysgrifennwch ymateb i'r gosodiad canlynol mewn brawddegau llawn.
“Mae bod yn ddwyieithog yn bwysig ac yn gallu helpu yn y dyfodol.” [8 + ✓ = 7] = [15]

Rhaid i chi:

- (i) gytuno/anghytuno gyda'r gosodiad. [1]
- (ii) trafod pa ieithoedd rydych chi'n gallu siarad/dysgu yn yr ysgol. [1]
- (iii) dweud pryd siaradoch chi Gymraeg ddiwethaf. [1]
- (iv) trafod manteision ac anfanteision bod yn ddwyieithog. [2]
- (v) trafod sut mae eich ysgol chi yn hybu dwyieithrwydd. [3]

*Your local county council is asking local people about their opinion on bilingualism. Write a response to the following statement in full sentences.
“Being bilingual is important and can help in the future.”*

You must:

- (i) *agree/disagree with the statement.* [1]
- (ii) *discuss which languages you can speak/learn in school.* [1]
- (iii) *say when you spoke Welsh last.* [1]
- (iv) *discuss the advantages and disadvantages of being bilingual.* [2]
- (v) *discuss how your school promotes bilingualism.* [3]

Ysgrifennwch eich ateb yma:

Write your answer here:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Arholwr
yn unig
Examiner
only

Large rectangular area with horizontal dotted lines for writing.

3020U401
09

Adran B

B5. Mae eich Aelod o'r Senedd wedi ysgrifennu e-bost atoch chi yn poeni bod dim digon yn cael ei wneud gan bobl ifanc i ofalu am yr amgylchedd. Darllenwch yr e-bost ac atebwch y cwestiynau ar dudalen 11.

Your Member of the Senedd has written an e-mail to you expressing her concern that young people aren't doing enough to care for the environment. Read the e-mail and answer the questions on page 11.

[11]

Annwyl Syr/Fadam,

Rydw i'n ysgrifennu atoch chi achos dydy pobl ifanc ddim yn gwneud digon i ofalu am yr amgylchedd.

Rydyn ni'n byw mewn tref ble mae pobl ifanc yn treulio amser mewn gangiau yn taflu sbwriel ar y strydoedd, yn gwneud graffiti a fandaliaeth. Mae'r heddlu yn gweithio'n galed i daclo'r graffiti a'r fandaliaeth ond hoffwn i gael syniadau gan bobl ifanc yr ardal ar sut gallen ni daclo y broblem efo sbwriel.

Dros y tair blynedd ddiwethaf mae'r cyngor wedi gwario hanner miliwn o bunnoedd yn y dref ar wella cyfleusterau sbwriel ac ailgylchu. Mae mwy o finiau yma ac mae gan bob tŷ finiau ailgylchu er mwyn ailgylchu plastig, tuniau, papur, cardfwrdd a gwydr. Hefyd, mae grant ar gael i bobl allu insiwleiddio eu cartrefi er mwyn arbed arian ac egni.

Mae siopau'r dref yn helpu hefyd. Mae'r archfarchnadoedd yn codi deg ceiniog am fagiau am oes ac yn perswadio cwsmeriaid i aildddefnyddio hen fagiau plastig.

Hoffwn i weld ysgolion yr ardal yn gwneud mwy i wella'r amgylchedd. Ar hyn o bryd mae llawer o'r ysgolion cynradd yn rhan o broject ecogyfeillgar Eco'Sgolion. Pwrpas y project ydy helpu disgyblion i ddeall mwy am sut i ailgylchu ac aildddefnyddio pethau bob dydd. Hefyd mae'n eu dysgu nhw am sut i arbed egni drwy ddiffodd golau wrth adael ystafell a sut i arbed dŵr drwy gael cawod yn lle bath ac i droi y tap dŵr i ffwrdd wrth frwsio eu dannedd.

Yn anffodus, dydy'r ysgolion uwchradd ddim yn gwneud digon! Oes gyda chi syniadau ar sut i fod yn ecogyfeillgar mewn ysgolion uwchradd?

Diolch am ddarllen fy e-bost a hoffwn i glywed gennych chi'n fuan.

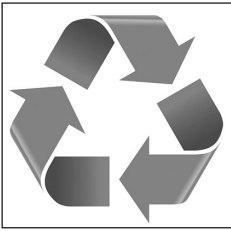
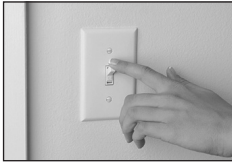

Yn gywir

G Williams

(Mrs) G Williams A.S.

- (i) Mae'r e-bost yn sôn am wahanol ffyrdd i helpu'r amgylchedd. Ticiwch (✓) y 3 bocs cywir. [3]

- (ii) Yn ôl eich Aelod o'r Senedd:
According to your Member of the Senedd:

(a) Pwy sy'n taflu sbwriel ar y strydoedd? [1]

.....

(b) Beth allwch chi ailgylchu yn y tŷ? [2]

.....

(c) Sut mae insiwleiddio'r tŷ yn helpu'r amgylchedd? [1]

.....

(ch) Faint o arian mae'r cyngor wedi ei wario ar wella cyfleusterau sbwriel ac ailgylchu? [1]

.....

(d) Beth ydy enw'r project ecogyfeillgar mewn ysgolion cynradd? [1]

.....

(dd) Sut mae'r project yn helpu disgyblion i fod yn fwy ecogyfeillgar?
Rhowch 2 ateb. [2]

.....

.....

B7. Darllenwch beth mae Seth yn dweud am yr amgylchedd.
Read what Seth says about the environment.

[7]

Seth

Seth ydw i a rydw i'n poeni am yr amgylchedd.

Mae gofalu am yr amgylchedd yn bwysig iawn. Mae'n gas gen i bobl sy'n gwneud dim. Maen nhw'n ddiog iawn!

Rydw i'n drist iawn pan rydw i'n gwyllo rhaglenni teledu a gweld anifeiliaid yn y môr yn dioddef achos y plastig neu wrth weld anifeiliaid tenau iawn fel yr arth wen yn llwgu achos cynhesu byd eang.

Bydda i'n ailgylchu bron popeth. Dydw i ddim yn prynu poteli diod plastig, mae gyda fi fflasg blastig sy'n mynd gyda fi i bobman.

Does dim ots gyda fi am dalu am fag plastig bob tro rydw i'n siopa. Rydw i'n anghofio mynd â bagiau gyda fi i siopa weithiau. Pa ddrwg all un neu ddau o fagiau plastig ei wneud?

(i) Atebwch y cwestiynau yn y tabl isod mewn brawddegau llawn.
Answer the questions in the table below in full sentences.

[4]

<p>Sut mae Seth yn helpu'r amgylchedd?</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Beth sydd angen i Seth ei wneud i fod yn fwy ecogyfeillgar?</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

(ii) Ydych chi'n debyg i Seth?

[1]

.....

Sut?

[2]

.....

.....

Adran C

[12 + ✓ = 13] = [25]

C8. Ysgrifennwch ar **un** o'r canlynol (tua 150 o eiriau).
*Write on **one** of the following (about 150 words).*

Naill ai
Either

Mae eich ysgol yn dewis Prif Fachgen/Ferch. Ysgrifennwch gyflwyniad i gefnogi eich cais.
Your school is choosing a Head Boy/Girl. Write a presentation to support your application.

Rhaid i chi gynnwys:

- manylion personol
- diddordebau
- sgiliau
- sut fasech chi'n helpu'r ysgol
- rhesymau dros ymgeisio

You must include:

- *personal details*
- *interests*
- *skills*
- *how would you help the school*
- *reasons for applying*

Neu
Or

Ysgrifennwch ddyddiadur yn trafod trip ysgol arbennig.
Write a diary discussing a special school trip.

Rhaid i chi gynnwys:

- ble aethoch chi
- math o drip
- gweithgareddau
- sut mae'r trip yn helpu gyda gwaith ysgol
- fasech chi'n mynd ar y trip eto?

You must include:

- *where you went*
- *type of trip*
- *activities*
- *how the trip helps with school work*
- *would you go on the trip again?*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Arholwr
yn unig
Examiner
only

A large rectangular area with a solid top and bottom border and a dotted line border on the left and right sides, intended for writing.

Area with horizontal dotted lines for writing.

DIWEDD Y PAPUR
END OF PAPER

TUDALEN WAG

**PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON**

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig
Examiner only

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig
Examiner only

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON

